

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Županijski sud Široki Brijeg
Broj: 63 0 P 044530 26 Gž 2
Široki Brijeg, 30.06.2026. godine

Županijski sud Široki Brijeg u vijeću sastavljenom od sudaca Franje Ravlije kao predsjednika vijeća, te Milice Bošković i Gordane Pažin kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. D. (J.) K. iz Lj., N.K...., 2. I. (J.) K. iz Lj., N.K...., 3. O. (B.) K., M., A. S. ..., 4.B. (B.) K., M., A.S. ..., 5. S. (V.) G. rođ. K., A. S. ..., 6. A. (F.) V. rođ. Č., M., K. V. ..., 7. L. (I.) D. rođ. K., O., P. ..., svi zastupani po punomoćnicima Marku i Dariju Kraljević, te Mariji Skoko, odvjetnicima iz Ljubuškog, protiv tuženih: 1. M. (A.) K. iz Lj., H. 187, 2. M. (A.) B., B.B. ..., M., H., 3. G. (A.) K., Lj. P. ..., O., RH, svi zastupani po punomoćnici Đemi Hasanagić Milaimi, odvjetnici iz Sarajeva, radi utvrđenja i uknjižbe, odlučujući o žalbi tuženika izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 P 044530 25 P 2 od 09.10.2025. godine, na sjednici vijeća održanoj 30.06.2026. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženika se odbija, prvostupanjska presuda se potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 P 044530 25 P 2 od 09.10.2025. godine, odlučeno je:

„I. Utvrđuje se da su tužitelji D. K. 1/14, I. K. 1/14, O. K. 1/28, V. K. 1/28, S. G. 1/14 i A.V. 1/14 suvlasnici i suposjednici sa navedenim dijelovima, a tužiteljica L.D. suvlasnica i suposjednica sa 1/7 nekretnina upisanih u k.o. H. i to u zk. ul. broj: 452 (kč. 494 i 495), 493 (kč. 698), 500 (kč. 770), 867 (kč. 721), 870 (kč. 717 i 758), 1177 (kč. 726), 1283 (kč.646), 1287 (kč.577), odnosno nekretnine koje su upisane u posjedovnom listu broj 114 k.o. H. (kč. 494, 495, 646, 698, 717, 720, 721, 726, 758, 770 i 956) i posjedovnom listu broj 593 (kč. 577) iste k.o. pa su tuženice dužne priznati ova suvlasnička i suposjednička prava tužiteljima i trpjeti da se tužitelji temeljem ove presude uknjiže u zemljišnoj knjizi kao suvlasnici u navedenim zk. ulošcima sa navedenim suvlasničkim dijelovima, odnosno da se tužitelji upišu u katastarski operat u navedenim posjedovnim listovima na navedenim nekretninama sa navedenim suposjedničkim (sukorisničkim) dijelovima sve u roku od 30 dana pod prijetnjom ovrhe.

II. Tuženice su dužne tužiteljima solidarno platiti troškove parničnog postupka u iznosu od 3.696,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama početi od presuđenja tj. 09.10.2025. godine do konačne isplate u roku od 30 dana pod prijetnjom ovrhe.“

Protiv prednje presude žalbu su izjavili tuženici iz svih razloga propisanih čl. 208. ZPP-a, predlažući da se presuda preinači na način da tužitelje u skladu sa čl. 171. Zakona o nasljeđivanjuFBiH odbije s postavljenim tužbenim zahtjevom kao neosnovanim, ili ukine presudu i zakaže ročište pred svojim vijećem. Ističe da sud nije pravilno cijenio dokaze sukladno čl.8. ZPP-a, da je presuda nejasna i nerazumljiva i nije sačinjena u skladu sa čl.191. ZPP-a, da se iz izreke presude ne vidi šta su tuženi dužni priznati i u kojem dijelu, da u izreci presude nije navedeno koji su dijelovi tuženih, da nije dužnost zk ureda već suda da određuje šta i koliko pripada i da tuženom nije omogućeno da zaštiti svoje suvlasničko pravo, da sud

postupa nesavjesno i mimo svih pravila, da se može postupati samo po pravomoćnoj presudi, da se iz obrazloženja ne može zaključiti da li tužitelji traže pravo vlasništva iz zakona o nasljeđivanju ili kao nasljednici prema zakonu o stvarnim pravima, jer se zakoni međusobno isključuju, da se radi o nasljedno pravnoj tužbi a ne o tužbi stvarno pravnog karaktera, da prvostupanjski sud nije uzeo u obzir upute drugostupanjskog suda, da sud nije prihvatio dokaz tuženih izjavu J.J., da pravo nasljednika da zahtjeva predaju ostavine prema nesavjesnom posjedniku zastarijeva protekom roka od 20 godina, da se rokovi računaju od smrti I. K. 1953. godine, da ako se uzme i upis A.K. kao posjednika 1976. godine da su ti rokovi prošli, da je drugostupanjski sud po pitanju uzurpacije naveo da parnični sud nije ovlašten raspravljati o zakonitosti upravnog postupka što je prvostupanjski sud zanemario neosnovano se pozivajući na praksu Ustavnog suda, da je prvo-tužitelj predstavnik organa koji je provodio postupak i potpisivao upravna rješenja, da po čl. 8. i 10. Zakona o nasljeđivanju proizlazi da tužitelji nisu aktivno legitimirani jer se radi o nasljedno-pravnom a ne stvarno-pravnom pitanju, da se prvostupanjski sud neosnovano poziva na praksu Ustavnog suda BiH jer se istim ne potvrđuje stav prvostupanjskog suda, da u konkretnom postupku nisu primjenjive odredbe čl. 23, 25 i 52 Zakona o stvarnim pravima jer se ne radi o vlasničkim odnosima i vlasničkoj tužbi već o nasljednom pravu i nasljedničkopravnoj tužbi u skladu sa Zakonom o nasljednom pravu, te se poziva na sudsku praksu,

U odgovoru na žalbu tužitelji predlažu da se ista odbije kao neutemeljena i potvrdi prvostupanjska presuda.

Žalba nije utemeljena.

Ispitujući pobijanu odluku u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa čl. 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH br. 53/03, 73/05, 19/06, 98/15; dalje ZPP), odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga.

Navodi žalbe ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke.

Iz spisa proizlazi da su u postupku uspostave zemljišnoknjižnih uložaka za predmetne nekretnine upisane u zk. ul. br. 451., 493., 500., 721., 870., 1177 i 1283 k.o. H. upisane tužene kao suvlasnice sa po 1/3 dijela, jer je njihov otac pok. A. K. bio upisao kao korisnik nekretnina za vrijeme avio snimanja u posjedovnom list broj 114 k.o. H., dok je u zemljišnoj knjizi sve do uspostave kao vlasnik nekretnina bio upisan zajednički prednik stranaka pradjed J. K. i djed I. K..

Nadalje pradjed J. K. je umro 1942. godine, a djed I. K. je umro 1953. godine i iza istih nije proveden ostavinski postupak.

Članak 133. ranijeg Zakona o nasljeđivanju čl. 5. i 162 novog Zakona o nasljeđivanju FBiH (Sl. novine F BiH broj 80/2014 i 32/2019 -odluka US) propisuju da ostavština umrle osobe prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku smrti.

Tužitelji u postupku uspostave nisu u ostavljenim rokovima prijavili svoja prava na nekretninama, koja im temeljem nasljeđa iza pradjeda J.K. i djeda I.K. pripadaju.

Odredbom čl. 68. Zakon o zemljišnim knjigama FBiH (Sl. novine FBiH br.58/02, 19/03, 54/04, I 32/19 - Presuda US FBiH broj U-22/16 i 61/22) je propisano da protekom rokova iz čl.

67. ovog zakona zainteresirana osoba može ostvariti svoja prava u redovnom sudskom postupku.

Članak 70. istog zakon navodi da se konačna odluka o tome, da li će upis u zemljišnoj knjizi ostati onakav kako je to utvrđeno tijekom uspostavljanja ili ne, donosi nakon redovno provedenog sudskog (parničnog) postupka od strane zainteresirane osobe.

Prema tome tužitelji imaju pravo da zahtijevaju sudsku zaštitu podnošenjem vlasničke tužbe i traže sudsku zaštitu svoga prava suvlasništva koje pravo ne zastarijeva i nije ograničeno rokom.

Stoga prvostupanjski sud s pravom smatra da nitko, pa ni stranke čije su nekretnine bile predmetom javnog izlaganja, ne može biti uskraćen za pravo na podnošenje vlasničke tužbe, jer bi to vodilo povredi prava na imovinu članka 1 Protokola 1 EKLJP i članka II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine.

Nadalje, provedenim dokazima i to iskazima stranaka L.D., D.K., S.G. i A.V., te svjedoka M.L. i M.Č., a kojim sud poklanja vjeru utvrđeno je da su tužitelji smatrali da je to njihova zajednička imovina jer su dolazili i koristili imanje svojih zajedničkih predaka na način da su popravljali staru kuću oko krova, oluka, pravili podrum i čatrnju, iskorištavali imanje korištenjem drva koja su im trebala za ogrjev, koristili prostor za svoje potrebe jer na imanju i sada drže pokretne stvari motor, pušku za lov, na iste dovezli polovni autobus koji služi kao garaža i ostava, imaju ključeve starih kuća, obilaze imanje, boravili su na istom imanju u vrijeme slobodnog vremena ljeta, kupali se na rijeci.

Dakle, tužitelji su dokazali da su sami i preko svojih prednika bili u posjedu predmetnih nekretnina.

Stoga prvostupanjski sud pravilno cijeni da upis oca tuženika pok. A. K. kao korisnik nekretnina za vrijeme avio snimanja 1976. godine u posjedovni list 114 k.o. H. nije od značaja jer su te nekretnine stečene od zajedničkih prednika pok. J. i I.K. prije nego je proveden postupak izlaganja na javni uvid podataka o nekretninama i utvrđila prava na nekretninama, a da nije bila izvršena dioba nekretnina.

Prigovor žalbe da je prvotužitelj predstavnik organa koji je provodio postupak i potpisivao upravna rješenja nije osnovan jer isti nije bio stranka u postupku, obzirom da je sva rješenja zaprimala prvotužena, niti su tužitelji ostvarili pravo na meritorno raspravljanje po pitanju rješavanja postupka uspostave nekretnina a ni u postupku uzurpacije, iako je u pitanju imovina koja je stečena od zajedničkih prednika i uzurpirana od strane zajedničkih prednika stranka, a što po pravu nasljeđila čini zajedničku imovinu stranaka.

Naime, uzurpacija predstavlja čin samovoljnog prisvajanja zemljišta od strane određene osobe (uzurpanta) koja ne posjeduje valjanu pravnu osnovu. Uvjeti za priznavanje prava vlasništva u skladu sa odredbama Zakon o uzurpacijama između ostaloga su da je zemljište uzurpirano prije 6. travnja 1941. godine od uzurpanta, da je uzurpant fizička osoba, obitelj ili porodična zadruga, te da se predmetno zemljište u skladu sa odlukom nadležne općinske skupštine odnosno vijeća poslije povučene linije nalazi u poljoprivrednom kompleksu, pravo vlasništva se upisuje na sve članove obitelji koji su se zatekli na uzurpiranom zemljištu 6. travnja 1941. godine, ukoliko stalno žive na tom zemljištu odnosno po pravu nasljeđa, na njihove nasljednike koji stalno žive na uzurpiranom zemljištu ili su privremeno odsutni, (čl. 2, 3, 4. i 5 Zakon o uzurpacijama; Sl. list SR BiH, broj 6/78).

Zajednički predak stranaka koji je uzurpirao predmetnu nekretninu, kako se i navodi u rješenju od 22.05.2013. godine, je pok. I. K. koji je umro 1953. godine, stoga za predmetnu nekretninu k.č. 577 k.o H. tužitelji imaju ista prava kao i tužene, jer su iste vlasništvo zajedničkih predaka.

Iako je ovaj sud u pogledu provedene uzurpacije u ukidnom rješenju naveo da parnični sud nije ovlašten raspravljati o zakonitosti upravnog postupka što je prvostupanjski sud zanemario pozivajući se na praksu Ustavnog suda, isto ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke jer odluka o uzurpacije ne obvezuje niti ograničava tužitelje u njihovom pravu da se utvrdi da su vlasnici iste nekretnine. Iste nisu bile stranke u postupku uzurpacije, a pravo na podnošenje vlasničke tužbe ne zastarijeva, kako to pravilno navodi prvostupanjski sud.

Obzirom da stranke sada ovdje tužiteljima nije omogućeno sudjelovanje u upravnim postupcima povodom utvrđivanja stvarnih prava na nekretninama predstoji zagarantirano pravo na sudsku zaštitu putem vlasničke tužbe.

Stoga je prvostupanjski sud pravilno usvojio tužbeni zahtjev tužitelja naveden u izreci pobijane presude pozivom na odredbe članka 23, 25, i 52 Zakona o stvarnim pravima, jer se radi o vlasničkoj tužbi koja ne zastarijeva, a ne o nasljednopravnoj tužbi na koju se pozivaju tuženici u žalbi i ističu prigovor zastare skladno članku 171. Zakona o nasljeđivanju u F BiH.

Naprijed navedene odredbe Zakona o nasljeđivanjuse odnose na nasljednu tužbu (hereditas petitio) koja je moguća između osoba koje se spore o pravu nasljeđa od kojih jedna ističe svoje jednako ili jače pravo nasljedstva prema osobi koja posjed prava stvari iz ostavine temelji na pravu nasljeđa, dok konkretna parnica nije proistekla iz prava iz ostavinskog postupka, obzirom da nitko od stranka nije pokrenuo ostavinski postupak iza zajedničkih predaka.

Stoga je žalbene prigovore da se radi o nasljedno pravnoj tužbi a ne o tužbi stvarno pravnog karaktera, valjalo odbiti kao neutemeljene i prvostupanjsku presudu u cijelosti potvrditi.

Neosnovan je navod žalbe da je presuda nejasna i nerazumljiva i da se iz izreke presude ne vidi šta su tuženi dužni priznati i u kojem dijelu, da nije dužnost z. ureda već suda da određuje šta i koliko pripada i da tuženom nije omogućeno da zaštiti svoje suvlasničko pravo, jer su u izreci presude navedeni suvlasnički dijelovi tužitelja koje su tužene dužne priznati i trpjeti uknjižbu tužitelja u zemljišnu knjigu i katastar nekretnina, dok preostali dio koji je odrediv ostaje u suvlasništvu tuženika. Nasuprot žalbenim navodima tuženima kao strankama u konkretnom parničnom postupku je omogućeno da zaštite svoja suvlasnička prava.

Ovaj sud ispitujući pobijanu odluku nije našao da postoje razlozi zbog kojih se ista pobija žalbom kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti pa je na temelju odredbi čl. 226. ZPP-a žalba odbijena i prvostupanjska presuda potvrđena.

Iz svega naprijed izloženog je odlučeno kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Franjo Ravlija